Transaksiyonel Uzakl?k Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Transaksiyonel Uzakl?k Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31753

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Transaksiyonel Uzakl?k Alg?s? Ölçe?i, Mehmet Bar?? Horzum taraf?ndan 2011 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle karma ö?renme ortamlar?nda yer alan ö?rencilerin, ö?renme süreçleri içerisindeki alg?lanan psikolojik ve ileti?imsel mesafeyi (transaksiyonel uzakl?k) belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, 5 alt boyut ve toplam 38 maddeden olu?maktad?r. Yap?lan psikometrik çal??malar, ölçe?in yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Transaksiyonel Uzakl?k, Karma Ö?renme, Uzaktan E?itim, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Mehmet Bar?? Horzum

Amaç

Ölçe?in temel amac?, uzaktan e?itim ve karma ö?renme modellerini kullanan ö?rencilerin, ö?renme ortam?nda hissettikleri alg?lanan transaksiyonel uzakl?k düzeylerini tespit etmektir. Bu uzakl?k alg?s?n?n; diyalog, yap?, içerik organizasyonu ve özerklik gibi temel bile?enler aç?s?ndan nas?l ?ekillendi?ini belirlemek hedeflenmi?tir.

Ayr?ca, ölçek, transaksiyonel uzakl?k alg?lar?n?n cinsiyet, ya?, ö?renim durumu veya kullan?lan e?itim teknolojileri gibi çe?itli demografik ve e?itsel de?i?kenler aç?s?ndan farkl?l?k gösterip göstermedi?ini incelemek için uygun bir araç sa?lamaktad?r.

Yap?

Transaksiyonel Uzakl?k Alg?s? Ölçe?i, Moore'un Uzaktan E?itim Teorisi'nden türetilen Transaksiyonel Uzakl?k kavram?n? ölçmektedir. Bu yap?, ö?renci ile ö?retim materyalleri veya ö?retici aras?ndaki etkile?im eksikli?inden kaynaklanan potansiyel yanl?? anla??lma ve psikolojik mesafeyi ifade eder. Ölçek, bu karma??k yap?y? be? ayr? alt boyutta ele almaktad?r:

Özerklik: Ö?rencinin kendi ö?renme sürecini yönetme ve ki?isel çal??ma planlar?n? takip etme yetene?i.
Diyalog: Ö?renci ile ö?retici veya di?er ö?renciler aras?ndaki ki?ileraras? etkile?imlerin niteli?i ve s?kl???.
?çerik Organizasyonu: Ders içeri?inin sunumunun ve yap?s?n?n ö?renme yollar?na uygunlu?u.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap? Esnekli?i: Ö?renme programlar?n?n ve derslerinin esnek, uyarlanabilir yollar sunma derecesi.
Ö?retici Kontrolü: Ö?rencinin ihtiyaç duydu?u çal??ma becerilerine sahip olma ve ö?renme sürecini kontrol etme alg?s?.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla yap?lan çal??malar, verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu göstermi?tir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri **.89** olarak bulunmu?tur, bu da örneklem büyüklü?ünün ve madde korelasyonlar?n?n faktör analizi için yeterli düzeyde oldu?unu i?aret etmektedir.

Bartlett'in Küresellik Testi'ne (Bartlett's Sphericity Test) bak?larak (χ^2=4420,640, p=.000) elde edilen verilerin faktör analizi yapmaya uygun oldu?u kesin olarak tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in teorik yap?y? temsil etme kapasitesini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Tüm ölçek için hesaplanan iç tutarl?k katsay?s? (Cronbach's Alpha) **.92** olarak belirlenmi?tir, bu de?er mükemmel bir güvenirlik düzeyini ifade etmektedir.

Alt boyutlara ili?kin iç tutarl?l?k kat say?lar? da oldukça yüksektir ve kabul edilebilir s?n?rlar içerisindedir:

Diyalog alt faktörü için **.91**
Yap? Esnekli?i alt faktörü için **.91**
?çerik Organizasyonu alt faktörü için **.91**
Kontrol alt faktörü için **.87**
Özerklik alt faktörü için **.82**

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde Faktör Analizi kullan?lm?? ve bu analiz, ölçe?in 5 alt boyuttan olu?tu?unu do?rulam??t?r. Faktör yap?s?, ölçe?in teorik temeli olan Transaksiyonel Uzakl?k kavram?n?n bile?enlerini (Özerklik, Diyalog, Yap? Esnekli?i, ?çerik Organizasyonu ve Ö?retici Kontrolü) ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rm??t?r. KMO de?eri .89 ve anlaml? Bartlett testi sonucu, güçlü bir faktör yap?s?n?n varl???n? desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Karma Ö?renme (Blended Learning) Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite Düzeyi (Yeti?kin Ö?renciler)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, karma ö?renme ortamlar?nda ö?renim gören üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojileri, Uzaktan Ö?renme, Diyalog, Özerklik, Yap?sal Esneklik, ?ç Tutarl?l?k, KMO.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: horzum@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Mehmet Bar?? Horzum (?lgili Kurum Bilgisi Mevcut De?il)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2011

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Mehmet Bar?? Horzum ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesine ait ba?lant? a?a??dad?r: kuyeb.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: transaksiyonel-uzaklik-algisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Horzum, M. B. (2011). Transaksiyonel uzakl?k alg?s? ölçe?inin geli?tirilmesi ve karma ö?renme ö?rencilerinin transaksiyonel uzakl?k alg?lar?n?n çe?itli de?i?kenler aç?s?ndan incelenmesi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri, *11*(3), 1571-1587.

Transaksiyonel Uzakl?k Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek 5 alt boyut ve 38 maddeden olu?maktad?r:

Özerklik (9 madde): Ki?isel çal??ma plan? olu?turarak takip edebildim.
Diyalog (8 madde): Ki?ileraras? diyaloglar ö?renmeme katk? sa?lad?.
?çerik Organizasyonu (8 madde): Ders içeri?inin sunumu, ö?renirken izledi?im yollara uygundu.
Yap? Esnekli?i (7 madde): Kay?tl? oldu?um programdaki dersler esnek ve uyarlanabilir ö?renme yollar? içeriyordu.
Ö?retici Kontrolü (6 madde): ?htiyaç duydu?um çal??ma becerilerine sahibim.

ARABPSYCHOLOGY.COM